Valtiovarainministeriö 7.10.2024

Kysymyksiä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnasta 1.10.2024

Miten todennäköistä on, että hallituksen työllisyystavoite saavutetaan?

Valtiovarainministeriö on arvioinut suurimman osan hallituksen keskeisistä työllisyystoimista (muistiot löytyvät täältä) ja niiden yhteenlaskettu työllisyysvaikutus on noin 80 000 työllistä. Hallitus valmistelee vielä eläkeuudistusta, jonka työllisyysvaikutukset voidaan arvioida vasta myöhemmin sen valmistuttua. Koska arviot hallituksen työllisyystoimien vaikutuksista ovat luonteeltaan ennakkoarvioita, liittyy näihin epävarmuutta ja vaikutus voi realisoitua tästä johtuen arvioitua pienempänä tai suurempana. Tutkimustietoon perustuvat arviot antavat kuitenkin parhaan käytettävissä olevilla tiedolla tehtävän arvion siitä, millaisina vaikutukset toteutuvat.

Miten pitkällä aikavälillä esityksessä arvioidut 80 000 työllistä saavutetaan?

Talouden täydellinen sopeutuminen rakenteellisiin uudistuksiin voi viedä kauankin.
Loput työllisyysvaikutuksesta realisoituu hallituskauden jälkeisinä vuosina.

Miten todennäköistä on, että ensi vuonna työllisyys paranee ennusteen mukaisesti?

Budjettikehysdirektiivi (2011/85/EU) edellyttää valtiovarainministeriötä laatimaan todennäköisimpiä tai varovaisia arvioita talouden kehityksestä. Tähän perustuen VM:n syyskuun 2024 työllisyysennusteita vuodelle 2025 voi pitää todennäköisimpänä arviona tulevasta työllisyyskehityksestä.

Lyhyellä aikavälillä työvoiman kysyntä vaikuttaa merkittävästi työmarkkinoiden kehitykseen. Bruttokansantuotteen kehityksen eli talouskasvun voi ajatella ennakoivan työvoiman kysyntää. Talouskasvuennusteen epävarmuutta voidaan kuvata menneisiin ennustevirheisiin perustuvilla luottamusväleillä ennusteen ympärillä. Luottamusvälit kuvaavat väliä, jolle toteutunut kehitys on aiemmissa ennusteissa osunut 80 prosentin todennäköisyydellä. Nämä luottamusvälit sisältävät kuitenkin vain normaalin ennusteisiin liittyvän epävarmuuden, eivätkä ne ota huomioon kullakin ennustekierroksella olevia erityisiä riskitekijöitä.

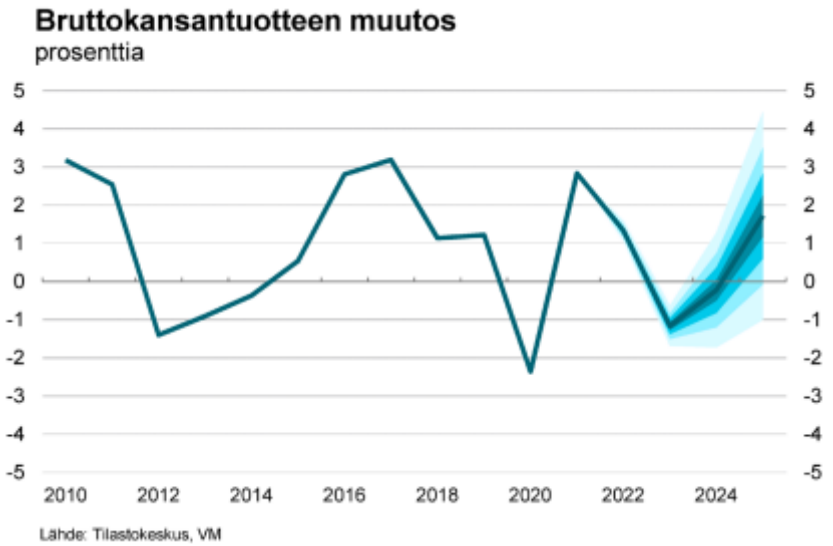

Oheisen kuvion mukaan normaalien talouskasvuun vaikuttavien riskien oloissa talouskasvun eli työvoiman kysynnän voi odottaa lisääntyvän selvästi tai supistuvan niukasti v. 2025. Tähän perustuen työllisyyden voi

odottaa lisääntyvän selvästi tai supistuvan niukasti. Keskimäärin työmarkkinoiden kehitys seuraa talouskasvua noin puolen vuoden viipeellä.